

2021Z24220

Vragen van de leden **Van der Werf** en **Sneller** (beiden D66) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming over *het bericht «Ombudsman waarschuwt: Als het OM zelf straft, komen slachtofferrechten in het geding» en de brief over positie slachtoffers bij strafbeschikking OM van de Ombudsman van 20 december 2021* (ingezonden 24 december 2021).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Ombudsman waarschuwt: Als het OM zelf straft, komen slachtofferrechten in het geding» en de «Brief aan Minister JenV over positie slachtoffers bij strafbeschikking OM» van de Ombudsman?^{1 2}

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het feit dat het Openbaar Ministerie (OM) zaken waar het slachtoffer wettelijk het recht heeft om te spreken (zoals ernstige zedenzaken) en daarvan gebruik wil maken afdoet met een strafbeschikking?

Vraag 3

Herinnert u zich uw antwoorden op Kamervragen van 17 november 2021 waarin u aangaf dat «in een beperkt aantal zaken», ondanks dat sprake was van een ernstig spreekrechtwaardig delict, toch gekozen is voor afdoening met een OM-strafbeschikking?³

Vraag 4

Kunt u aangeven wat u precies bedoelt met «een beperkt aantal zaken»? Om hoeveel zaken gaat het hier? Hoeveel van deze zaken betreffen zedenzaken?

¹ Trouw, 20 december 2021, «Ombudsman waarschuwt: Als het OM zelf straft, komen slachtofferrechten in het geding», www.trouw.nl/binnenland/ombudsman-waarschuwt-als-het-om-zelf-straft-komen-slachtofferrechten-in-het-geding~babcc3d5/

² Nationale ombudsman, 16 december 2021, «Slachtoffer en strafbeschikking», www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/20211220%20Brief_A_Min%20JenV%20Positie%20slachtoffers%20bij%20strafbeschikking%20OM_0.pdf

³ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 730

Vraag 5

Is deze praktijk in overeenstemming met de Aanwijzing OM-strafbeschikking van 11 november 2021, waarin staat dat het een contra-indicatie is voor het opleggen van een OM-strafbeschikking als het slachtoffer gebruik wil maken van het spreekrecht bij ernstige feiten zoals een mishandeling of zedenzaak?⁴

Vraag 6

Deelt u de mening dat het afdoen van dit soort ernstige zaken met een strafbeschikking onwenselijk is? Zo ja, welke stappen onderneemt u om te zorgen dat dergelijke zaken niet met een strafbeschikking worden afgedaan, maar door de rechter behandeld worden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Zijn zedenzaken überhaupt geschikt om met een strafbeschikking af te doen, ook als het slachtoffer niet wenst gebruik te maken van het spreekrecht? Zo ja, in welke gevallen acht u het wenselijk een zedenzaak met een strafbeschikking af te doen en waarom?

Vraag 8

Hoe oordeelt u over de aanbevelingen van de Nationale ombudsman om te bevorderen dat het OM bij het afdoen van zaken met een strafbeschikking actief informatie vergaart bij het slachtoffer? Volgt u deze op, en zo ja hoe?

Vraag 9

Bent u op de hoogte van het feit dat het voor veel mensen die een strafbeschikking krijgen niet duidelijk is dat ze daartegen bij de rechter in verzet kunnen gaan? Deelt u de mening dat dit een risico vormt bij alle strafbeschikkingen, maar bij de ernstige (zedenzaken) zoals genoemd in het artikel in het bijzonder?

Vraag 10

Kunt u aangeven in hoeverre inmiddels opvolging is gegeven aan de aanbevelingen die de Nationale ombudsman heeft gedaan inzake behoorlijke informatieverstrekking rondom strafbeschikkingen? Zijn de (rechtsbijstands-)maatregelen die u aankondigde in uw brieven van 18 september 2020 en 19 november 2020 voldoende gebleken om te zorgen voor begrijpelijke en toegankelijke informatie over de gevolgen en procedurele mogelijkheden van een strafbeschikking voor verdachten? Gelden deze maatregelen alleen voor zogenoemde «coronazaken» (zaken die het OM vanwege corona-achterstanden met een OM-strafbeschikking wil afdoen) of voor alle zaken waarin het OM een strafbeschikking oplegt?^{5 6}

Vraag 11

Hoe oordeelt u over het voornemen het taakstrafverbod uit te breiden in combinatie met het voornemen de geïntensiveerde aanpak van de OM-strafafdoening voort te zetten in 2022? Staan deze voornemens niet haaks op elkaar nu de taakstraf – in tegenstelling tot de gevangenisstraf – juist een van de strafmodaliteiten is die het OM bij de strafbeschikking kan opleggen?⁷

⁴ Aanwijzing van het College van Procureurs-generaal, nr 2021A002, inwerkingtreding 1 december 2021.

⁵ Nationale ombudsman, 7 mei 2020, «Ombudsman: overheid moet ook burgers verdacht van strafbaar feit behoorlijk informeren», www.nationaleombudsman.nl/nieuws/2020/ombudsman-overheid-moet-ook-burgers-verdacht-van-strafbaar-feit-behoorlijk-informeren.

⁶ Kamerstuk 29 279, nr. 614 en Kamerstuk 31 753, nr. 221

⁷ Kamerstuk 29 279, nr. 686